

Vakdidactisch observatie-instrument voor communicatief vreemdetalenonderwijs

Lectoraat Meertaligheid en Onderwijs

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u deze mailen naar: lectoraatmeertaligheid@hu.nl.

Observatie-instrument communicatief MVT-onderwijs

Versie juni 2022

Schoolnaam:

Datum observatie (dd-mm-jjjj):

Schoolvak:

Leerjaar en niveau:

Aantal leerlingen in de klas:

Naam docent:

Naam observator:

Bevoegdheid docent: 1^e graads bevoegd / onbevoegd / in opleiding; 2^e graads bevoegd / onbevoegd / in opleiding

Functie observator: student voltijd / deeltijd / master; hogeschooldocent; WPO'er; IO'er; SWB'er; WB'er; SO'er

Taalachtergrond geobserveerde: native / non-native

Tweetalig onderwijs: JA / NEE

Aantal jaren ervaring geobserveerde:

Omschrijving van de les

Antwoorden

1. Welk(e) leerdoel(en) word(en) volgens de docent beoogd?

Leerdoel 1:

Leerdoel 2:

...

2. De les staat hoofdzakelijk in het teken van (meerdere antwoorden mogelijk)

- a. het ontwikkelen van communicatieve taalvaardigheden
- b. het ontwikkelen van inhoudelijke kennis (bv. cultuur, literatuur)
- c. het ontwikkelen van kennis van/over taal (bv. vocabulaire, grammatica, uitspraak m.b.v. meertalige repertoires), zonder een communicatieve context
- d. anders, namelijk:

3. Indien bij vraag 2 optie a is ingevuld: Welke vaardigheid wordt er in deze les ontwikkeld? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Spreek- en/of gespreksvaardigheid
- Schrijfvaardigheid
- Leesvaardigheid
- Kijk- en/of luistervaardigheid

4. Welke materialen/activiteiten worden er gebruikt in de les (meerdere antwoorden mogelijk)?

- (Activiteiten uit) lesmethode(n)
- Zelfontworpen/geselecteerde materialen/activiteiten
- ICT / multimedia
- Anders, nl.:

5. Indien de geobserveerde les onderdeel uitmaakt van een lessenreeks, welke fase(n) komen dan in de geobserveerde les aan bod? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Voorbereidingsfase (bv. leerlingen voeren geleide opdrachten uit die voorbereiden op de uiteindelijke taak)
- Uitvoeringsfase (bv. leerlingen werken aan een schrijftaak)
- Evaluatiefase (bv. docent reflecteert met leerlingen op de uitgevoerde taak; leerlingen geven peer-feedback op elkaars werk)

6. a. Zal de inhoud van deze les **summatief** getoetst worden?

- Ja
- Nee

b. Zo ja, omschrijf kort de toetsvorm en -inhoud (bv. meerkeuzetoets over X; mondeling debat over Y; schriftelijk verslag over Z)

7. Indien bij vraag 2 één van de opties b t/m d is ingevuld: Wat heb je concreet gezien (bv. activiteiten; instructie)?

NB: Indien u bij vraag 2 niet (ook) optie a hebt geselecteerd, ga dan verder naar deel 5 ('Doeltaalgebruik'), 6 ('Focus-on-form') en 7 ('Mate van integratie') van het observatieformulier.

Score: omcirkel s.v.p. het gewenste antwoord: n.v.t. = niet van toepassing 1=niet geobserveerd, de situatie vroeg er wel om 2 = in geringe mate geobserveerd
3=in voldoende mate geobserveerd 4= in hoge mate geobserveerd

Indicator: De docent ...	Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): <i>De docent ...</i>
... besteedt in de les aandacht aan de ontwikkeling van		☐ Gespreksvaardigheid (dialogisch) ☐ Spreekvaardigheid (monologisch) ☐ Beide vaardigheden
1.0 ... creëert een leeromgeving waarin alle leerlingen in de doeltaal aan de gespreks-/spreekactiviteiten durven en kunnen deelnemen	1 2 3 4 n.v.t.	<p>... zet gespreks-/spreektaken in die leerlingen in kleine groepen uitvoeren, zodat een veilige spreekomgeving ontstaat en iedere leerling spreektijd krijgt</p> <p>... bespreekt voor en tijdens de gespreks-/spreekactiviteit het gewenste gedrag (bv. niet uitlachen, complimenteren, iedereen aan het woord laten in de doeltaal, gebruik kunnen maken van translanguaging bijv. door ontbrekende kennis in de doeltaal te ondersteunen met kennis uit andere talen)</p> <p>... zorgt er in een klassikaal gesprek voor dat zoveel mogelijk leerlingen inbreng hebben en legt de nadruk op vloeiend doeltaalgebruik vóór correct doeltaalgebruik (waardoor leerlingen fouten durven te maken en translanguaging / talenkennis kunnen inzetten)</p>
1.1 ... zet functionele en/of creatieve gespreks-/ spreekactiviteiten in die aansluiten bij de belevingswereld en/of het inlevingsvermogen van de leerlingen	1 2 3 4 n.v.t.	<p>... laat leerlingen een realistisch rollenspel doen (bv. gesprek in een winkel) of een fictieve situatie uitspelen (bv. ontmoeting met een filmster)</p> <p>... laat leerlingen praten over hun eigen leven (bv. over actualiteiten, culturele en/of talige situaties die van invloed zijn op hun eigen leven of over wat ze in het weekend gedaan hebben)</p> <p>... laat leerlingen een interview voorbereiden en uitvoeren (bv. iemands beroep, iemands lievelingsboek, culturele en meertalige ervaringen)</p>
1.2 ... gebruikt gespreks-/spreektaken die aansluiten bij het (ERK-)niveau van de doelgroep en die bij leerlingen een passende mate van vrije productie uitlokken	1 2 3 4 n.v.t.	<p>... laat leerlingen creativiteit inzetten om te communiceren, bv. door het inzetten van een drama-/improvisatieopdracht of spelvorm, laten maken van een vlog, (gezamenlijk) laten vertellen van een verhaal waarin hun eigen talige of culturele context een rol speelt</p> <p>... gebruikt een taak die een informatie-/opinie kloof bevat (d.w.z. een taak waarin sprekers ieder een ander deel van de benodigde informatie missen/hebben, waardoor urgentie ontstaat voor een echte conversatie), bv. de weg vragen/wijzen</p> <p>... zet een activiteit in waarin leerlingen hun eigen mening moeten verwoorden (kunnen zich passend en respectvol uitdrukken over hun eigen of andere culturen)</p>
1.3 ... verbindt gespreks-/spreekactiviteiten expliciet aan een communicatief leerdoel	1 2 3 4 n.v.t.	<p>... bespreekt met leerlingen hoe zij het geleerde kunnen inzetten in een authentieke situatie (bv. als de leerlingen op reis zijn in een doeltaal of in een (online) gesprek met andere eerste- of tweedetaalsprekers van de doeltaal)</p> <p>... bespreekt de ERK can-do-statements waaraan in de les gewerkt wordt, bv. vragen stellen over een taakinstructie van de docent (als voorbeeld van deelname aan een eenvoudig gesprek; spreken op A1-niveau)</p> <p>... bespreekt expliciet het doel en het publiek van een gespreks-/spreektaak (socio-culturele context)</p>
1.4 ... biedt leerlingen bij het (ERK-)niveau passende scaffolding om de gespreks-/spreektaak uit te kunnen voeren	1 2 3 4 n.v.t.	<p>... modelt de talige uitvoering van de spreek-/gesprekstaak voor/met leerlingen</p> <p>... bespreekt/oefent woorden/chunks/zinnen die vaak voorkomen in de betreffende spreek-/gesprekstaak</p> <p>... geeft leerlingen tijd en materiaal (bv. gespreksleidraad) om het gesprek/de spreektaak voor te bereiden</p>
1.5 ... stimuleert leerlingen strategieën in te zetten om een gespreks-/spreektaak uit te kunnen voeren	1 2 3 4 n.v.t.	<p>... bespreekt de mogelijkheid gebruik te maken van stopwoordjes om bedenktijd te winnen</p> <p>... stimuleert leerlingen elkaar op te weg te helpen in de doeltaal wanneer een gesprek stilvalt of de communicatie stopt (bv. elkaar aanvullen, vragen om verduidelijking, uitnodigen gebruik te maken van translanguaging)</p> <p>... stimuleert leerlingen gebruik te maken van lichaamstaal, mimiek, gebaren en/of omschrijvingen in de doeltaal, cognaten in andere talen of vertalingen in thuistalen van begrippen inzetten wanneer woordkennis ontbreekt</p>
1.6 ... creëert door het inzetten van formatieve evaluatie voor zichzelf en voor leerlingen zicht op waar de leerling staat ten opzichte van het gespreks-/spreekdoel	1 2 3 4 n.v.t.	<p>... laat leerlingen zelf beoordelingscriteria voor de gespreks-/spreektaak formuleren, bv. op basis van het bekijken/beluisteren van relevante audiovisuele opnames en daarbij bepalen welke ze (minder) goed vinden en waarom</p> <p>... geeft feedback op communicatieve geslaagdheid (d.w.z. komt de beoogde boodschap over bij de luisteraar?)</p> <p>... laat leerlingen aan het eind van de gespreks-/spreekactiviteit expliciet verwoorden wat ze geleerd hebben en/of nog willen leren</p>

1. Gespreks-/spreekvaardigheid

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten.

Score: omcirkel s.v.p. het gewenste antwoord: n.v.t. = niet van toepassing 1=niet geobserveerd, de situatie vroeg er wel om 2 = in geringe mate geobserveerd 3=in voldoende mate geobserveerd 4= in hoge mate geobserveerd

Indicator: De docent ...	Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): <i>De docent ...</i>
2. Schrijfvaardigheid	2.1 ... zet functionele en/of creatieve schrijfactiviteiten in die aansluiten bij de belevingswereld en/of het inlevingsvermogen van de leerlingen	<p>1 2 3 4 n.v.t.</p> <p>... laat leerlingen een tekstsoort schrijven waarmee ze ook in het dagelijks leven in aanraking komen, zoals een blog, e-mail of artikeltje voor sociale media (bronmateriaal kan gelezen worden in verschillende talen om vocabulaire en/of abstracte ideeën te begrijpen en in te kunnen zetten in de doeltaal)</p> <p>... vraagt leerlingen te schrijven voor een realistisch(e) en concreet publiek/lezer (anders dan de docent) en over een thema dat aansluit bij hun interesse</p> <p>... laat leerlingen een stripverhaal of een gedicht schrijven</p>
	2.2 ... gebruikt schrijftaken die aansluiten bij het (ERK-) niveau van de doelgroep en die bij leerlingen een passende mate van vrije productie uitlokken	<p>1 2 3 4 n.v.t.</p> <p>... laat leerlingen het einde van een verhaal verzinnen en schrijven</p> <p>... laat leerlingen informatie in bv. een e-mail zelf aanvullen (niet slechts vertalen en/of selecteren uit gegeven opties)</p> <p>... laat leerlingen een betoog schrijven over een thema naar keuze</p>
	2.3 ... verbindt schrijfactiviteiten expliciet aan een communicatief leerdoel	<p>1 2 3 4 n.v.t.</p> <p>... bespreekt voorafgaand aan de schrijfactiviteit met leerlingen welk type tekst ze gaan schrijven voor welk publiek en besteedt daarbij aandacht aan de tekstsoort en/of contextuele eisen (bv. formeel of informeel taalgebruik, interculturele aspecten)</p> <p>... stimuleert dat leerlingen doelgericht werken, bv. door leerlingen elkaars teksten te laten lezen en zich op die manier te verplaatsen in het lezerspubliek</p> <p>... bespreekt hoe de 'kleine' schrijfactiviteit die leerlingen in deze les uitvoeren (bv. formuleren van argumenten) bijdraagt aan/toewerkt naar een 'grote' schrijftaak (bv. betoog schrijven)</p>
	2.4 ... biedt leerlingen bij het (ERK-)niveau passende scaffolding om de schrijftaak uit te kunnen voeren	<p>1 2 3 4 n.v.t.</p> <p>... activeert de voorkennis van leerlingen over het inhoudelijke schrijfthema (bv. met behulp van een mind-map, een (digitale) quiz, leerlingen vragen te laten bedenken over het thema)</p> <p>... voorziet leerlingen van taalmiddelen die zij kunnen gebruiken bij de uitvoering van de schrijftaak (bv. een hand-out met chunks, (verbindings)woorden en/of grammaticale constructies, stappenplan)</p> <p>... gebruikt modeling (bv. van het denkproces richting het formuleren van een heldere vraag) en/of voorbeelden van het product dat leerlingen moeten schrijven</p>
	2.5 ... stimuleert leerlingen strategieën in te zetten om een schrijftaak uit te kunnen voeren	<p>1 2 3 4 n.v.t.</p> <p>... vraagt leerlingen om een schrijfplan te volgen/maken</p> <p>... leert leerlingen hoe zij tijdens het schrijven effectief gebruik kunnen maken van (digitale) woordenboeken, online vertaalmachines, naslagwerken, etc., en hoe zij hun meertalige repertoires kunnen inzetten</p> <p>... maakt leerlingen bewust van het belang van teruglezen en herschrijven</p>
	2.6 ... creëert door het inzetten van formatieve evaluatie voor zichzelf en voor leerlingen zicht op waar de leerling staat ten opzichte van het schrijfdoel	<p>1 2 3 4 n.v.t.</p> <p>... bespreekt vooraf de succescriteria van de schrijftaak (bv. op basis van een rubric of mondelinge toelichting van criteria m.b.t. boodschap/inhoud, structuur en/of correctheid)</p> <p>... organiseert en begeleidt peer-feedback (d.w.z. laat leerlingen feedback geven op elkaars werk op vooraf gecommuniceerde aspecten, zoals aantrekkelijkheid, communicatieve geslaagdheid, volledigheid, opbouw, correctheid) en laat leerlingen de ontvangen feedback verwerken (eventueel met gebruik van meertalig repertoire om feedback duidelijk te maken)</p> <p>... reflecteert samen met leerlingen op het schrijfproces: Wat ging goed? Wat kan een volgende keer beter/anders?</p>

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten.

Score: omcirkel s.v.p. het gewenste antwoord: n.v.t. = niet van toepassing 1=niet geobserveerd, de situatie vroeg er wel om 2 = in geringe mate geobserveerd
3=in voldoende mate geobserveerd 4= in hoge mate geobserveerd

Indicator: De docent ...	Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): De docent ...
3.1 ... zet authentieke teksten in die aansluiten bij de belevingswereld en/of het inlevingsvermogen van de leerlingen	1 2 3 4 n.v.t.	... gebruikt typen functionele teksten die leerlingen in het dagelijks leven tegen zouden kunnen komen, zoals opschriften/waarschuwingen, instructies, blogs, krantenartikelen (bronmateriaal kan vergeleken worden met dezelfde soort teksten in verschillende talen om vocabulaire en/of abstracte ideeën te begrijpen) ... gebruikt teksten over onderwerpen die aansluiten bij interesses en/of voorkennis van leerlingen krantenartikelen (bronmateriaal kan vergeleken worden met dezelfde soort teksten in verschillende talen om vocabulaire en/of abstracte ideeën te begrijpen) ... gebruikt fictionele en/of literaire teksten die geschikt zijn voor de doelgroep (bv. boeken, gedichten, stripboeken, krantenartikelen) (bronmateriaal kan vergeleken worden met dezelfde soort teksten in verschillende talen om vocabulaire en/of abstracte ideeën te begrijpen)
3.2 ... zet functionele , op tekstbegrip gerichte leesactiviteiten in, in aansluiting op het (ERK-)niveau van de doelgroep	1 2 3 4 n.v.t.	... laat leerlingen relevante informatie opzoeken in een tekst (d.w.z. selectief lezen; bv. treintijden en prijzen opzoeken ter voorbereiding op een uitstapje) ... laat leerlingen informatie uit een tekst in eigen woorden samenvatten (d.w.z. intensief lezen) (inzetten van translanguaging kan helpen om begrip te vergroten) ... laat leerlingen zich tijdens het lezen een mening vormen over een bepaalde tekst (bv. boek, gedicht, essay), om vervolgens mondeling of schriftelijk te kunnen beargumenteren waarom zij klasgenoten wel/niet aanraden deze tekst te lezen
3.3 ... verbindt leesactiviteiten expliciet aan een communicatief leerdoel	1 2 3 4 n.v.t.	... schrijft de leesdoelen op het bord en bespreekt deze met leerlingen (bv. lezen van filmrecensies om te kunnen bepalen naar welke film je toe wilt gaan of weerbericht lezen om het programma voor de volgende dag te bepalen) ... legt uit hoe leerlingen wat ze in de leesactiviteit leren, kunnen toepassen buiten deze specifieke lessituatie ... besteedt aandacht aan het genre, de schrijver en/of het beoogde publiek van de te lezen tekst, zodat leerlingen zich een beeld kunnen vormen van de context van de leesactiviteit
3.4 ... biedt leerlingen bij het (ERK-)niveau passende scaffolding om de leestaak uit te kunnen voeren	1 2 3 4 n.v.t.	... stelt stuurvragen vooraf die leerlingen helpen bij het uitvoeren van de leesactiviteit ... besteedt aandacht aan onbekende woorden en/of grammaticale structuren die essentieel zijn om de tekst te begrijpen (bv. klassikaal bespreken; hand-out aanbieden die eventueel meertalig is) ... modelt de leesaanpak die past bij de betreffende leesactiviteit
3.5 ... stimuleert leerlingen strategieën in te zetten om een leestaak uit te kunnen voeren	1 2 3 4 n.v.t.	... besteedt aandacht aan woordraadstrategieën (bv. woorddelen herkennen, vergelijking met andere talen) ... laat leerlingen de inhoud van de tekst voorspellen, bv. door gebruik te maken van titels, kopjes, plaatjes, voorkennis, tekstcontext ... laat leerlingen de eerste en laatste zin van iedere alinea lezen om meer te weten te komen over het onderwerp en de hoofdgedachte van de tekst (d.w.z. globaal lezen)
3.6 ... creëert door het inzetten van formatieve evaluatie voor zichzelf en voor leerlingen zicht op waar de leerling staat ten opzichte van het leesdoel	1 2 3 4 n.v.t.	... laat leerlingen de gelezen tekst (klassikaal of in groepjes/tweetallen) samenvatten om begrip te controleren en waar nodig bij te sturen ... checkt samen met leerlingen in hoeverre de gestelde leesdoelen behaald zijn (bv. door samen de resultaten van de leesactiviteit te bespreken/vergelijken en deze terug te koppelen aan tekst en leesdoel) ... laat leerlingen reflecteren op hun leesaanpak ('hoe ben ik te werk gegaan in deze leesactiviteit?') en op wat beter/anders kan ('hoe zou ik het een volgende keer doen?')

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten.

Score: omcirkel s.v.p. het gewenste antwoord: n.v.t. = niet van toepassing 1=niet geobserveerd, de situatie vroeg er wel om 2 = in geringe mate geobserveerd
3=in voldoende mate geobserveerd 4= in hoge mate geobserveerd

Indicator: De docent ...	Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): <i>De docent ...</i>
4.1 ... zet authentiek luister-/kijkmateriaal in dat aansluit bij de belevingswereld en/of het inlevingsvermogen van de leerlingen	1 2 3 4 n.v.t.	... gebruikt recente en uit doeltaalcultu(r)en afkomstige luister- en kijkmaterialen (bv. dialogen, gesproken voordrachten, muziek) en zet daarbij verschillende AV-middelen in (waaronder radio, televisie, youtube, etc.) ... houdt bij selectie van authentiek luister- en kijkmateriaal rekening met en/of besteedt in de les aandacht aan aspecten als spreektempo, afwijking van standaardtaal, achtergrondgeluiden, interrupties, spreektaalformuleringen, non-verbaal communicatie, visuele ondersteuning ... zet luister- en kijkmaterialen in rondom thema's/inhouden die voor leerlingen herkenbaar, relevant en/of interessant zijn
4.2 ... zet functionele , op begrip gerichte luister-/kijkactiviteiten in, in aansluiting op het (ERK-)niveau van de doelgroep	1 2 3 4 n.v.t.	... zet activiteiten in waarin leerlingen moeten luisteren/kijken om te reageren (bv. nieuwsbericht beluisteren om mondeling of schriftelijk een mening te geven) ... zet activiteiten in waarin leerlingen moeten luisteren/kijken om informatie te verkrijgen (bv. op basis van een presentatie een samenvatting maken) ... gebruikt een variatie aan activerende werkvormen om begrip van het luister-/kijkmateriaal te stimuleren en controleren, bv. beluisterde in eigen woorden samenvatten (en eventueel ondersteund in meertalige repertoires), een debat houden n.a.v./in gesprek gaan over een luister-/kijkfragment, informatie uit luister-/kijkmateriaal in juiste volgorde zetten
4.3 ... verbindt luister-/kijkactiviteiten expliciet aan een communicatief leerdoel	1 2 3 4 n.v.t.	... benoemt expliciet aan welk(e) aspect(en) van luister-/kijkvaardigheid gewerkt wordt en hoe het geleerde bijdraagt aan effectieve communicatie ... expliciteert aan welk type leerdoel gewerkt wordt, bv. doel om aan een gesprek deel te kunnen nemen en/of informatie te kunnen verkrijgen en/of een eigen mening te kunnen vormen ... koppelt de doelen van de luister-/kijkactiviteit aan (een) can-do statement(s) uit het ERK (bv. complexe redeneringen volgen; luisteren op B2-niveau)
4.4 ... biedt leerlingen bij het (ERK-)niveau passende scaffolding om de luister-/kijktak uit te kunnen voeren	1 2 3 4 n.v.t.	... helpt leerlingen om te gaan met onbekende woorden door bv. toelichten van een woord, aanbieden van een woordenlijstje, gebruik te laten maken van meertalige kennis ... ondersteunt de begripsvorming van leerlingen door bv. het fragment meerdere malen te laten zien/beluisteren en/of fragment met ondertiteling aan te bieden ... activeert de voorkennis van leerlingen ten aanzien van het luister-/kijkonderwerp en de tekstsoort
4.5 ... stimuleert leerlingen strategieën in te zetten om een luister-/kijktak uit te kunnen voeren	1 2 3 4 n.v.t.	... laat leerlingen verschillende luister-/kijk strategieën toepassen, bv. zoekend of selectief luisteren/kijken (d.w.z. letten op informatie in een specifiek deel van de tekst, bv. luisteren naar verkeersinformatie om te weten te komen welke files er staan op een bepaalde weg) en/of structurerend luisteren/kijken (d.w.z. informatie die verspreid zit door een tekst verzamelen, bv. alle informatie rondom een bepaald thema uit een interview destilleren) gekoppeld aan het luisterdoel ... stimuleert leerlingen om voor het luisteren/kijken te voorspellen welke informatie wanneer en op welke manier te verwachten is (nl. voorspellen op basis van voorkennis over tekstsoort, spreker(s) en onderwerp) ... stimuleert leerlingen de context te benutten om het luisteren/kijken te vergemakkelijken, bv. door kennis uit eerdere (inter)culturele of talige contexten of buitenschoolse situaties in te zetten
4.6 ... creëert door het inzetten van formatieve evaluatie voor zichzelf en voor leerlingen zicht op waar de leerling staat ten opzichte van het luister-/kijkdoel	1 2 3 4 n.v.t.	... controleert tekstbegrip door opdrachten gericht op weergeven, samenvatten, reageren of interpreteren (in aansluiting op luister-/kijkdoel), bv. door te vragen: Wat werd er gezegd, waar gaat dit gesprek over, wat vind jij van deze mening? ... laat leerlingen opschrijven (bv. op een post-it) wat ze moeilijk vonden aan de luister-/kijkactiviteit, zodat de docent op deze punten kan inspelen in een volgende les ... geeft leerlingen feedback tijdens het uitvoeren van de luister-/kijkactiviteit, zodat zij hun taakuitvoering in de goede richting kunnen bijsturen

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten.

Score: omcirkel s.v.p. het gewenste antwoord: n.v.t. = niet van toepassing 1=niet geobserveerd, de situatie vroeg er wel om 2 = in geringe mate geobserveerd
3=in voldoende mate geobserveerd 4= in hoge mate geobserveerd

Indicator: De docent ...		Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): <i>De docent ...</i>
5. Doeltaal-gebruik	5.1a ... zet de doeltaal in als <i>communicatiemiddel</i> met de leerlingen	1 2 3 4 n.v.t.	... maakt intensief gebruik van de doeltaal bij begroetingen, instructies ('pak je boek'), spontane praatjes met leerlingen, etc., zowel klassikaal als in één-op-één-interactie ... stemt het doeltaalgebruik af op het ERK-niveau en het begripsniveau van de leerlingen, zodat de leerlingen de inhoud van de boodschap (bv. instructie) begrijpen (denk hierbij aan: tempo, woordkeuze, segmenteren, herhaling, modeling)
	5.1b ... zet de doeltaal in als <i>leermiddel</i> en besteedt hiermee expliciet aandacht aan taalontwikkeling	1 2 3 4 n.v.t.	... biedt doelgerichte ondersteuning om het (taal)leren van leerlingen te faciliteren (bv. met behulp van gebaren en/of selectief en bewust gebruik van meertalig repertoire) ... gebruikt en herhaalt nadrukkelijk woorden en structuren die aansluiten bij de inhoud en doelen van de les en creëert daarmee kansen voor leerlingen om de doeltaal te verwerven ... is zelf model voor de leerlingen (doet voor, laat nazeggen en aanvullen)
	5.2 ... stimuleert dat leerlingen de doeltaal gebruiken in communicatie met de docent	1 2 3 4 n.v.t.	... geeft feedback op niet-functioneel gebruik van een andere taal dan de doeltaal en doet dat op zo'n manier dat de veiligheid gegarandeerd blijft ... bekrachtigt doeltaalgebruik door leerlingen, bv. door veelvuldig antwoord in de doeltaal te verlangen, hele zinnen te verlangen (geen één-woord-antwoorden) en complimenten te geven (in de doeltaal)
	5.3 ... stimuleert dat leerlingen de doeltaal gebruiken in communicatie onderling	1 2 3 4 n.v.t.	... zet taken/rollen in die doeltaalgebruik uitlokken, bv. interviewtaken, een leerling aanwijzen die in groepswerk stuurt op doeltaalgebruik binnen het groepje ... organiseert lichte mate van afhankelijkheid van de doeltaal onder leerlingen (alleen kunnen deelnemen wanneer de doeltaal wordt ingezet, niet telkens vertalen), bv. in tweetallen/groepjes een opdracht in de doeltaal voorbereiden of nabespreken

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten.

Indicator: De docent ...		Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): <i>De docent ...</i>
6. Focus-on-Form	6.1 ... richt de aandacht van leerlingen op <i>geplande wijze</i> op vormaspecten van taal (bv. grammatica, woordenschat, uitspraak) binnen een betekenisvolle, communicatieve context (<i>geplande focus on form</i>)	1 2 3 4 n.v.t.	... geeft uitleg over die taalvormen die nodig zijn om een productieve, betekenisvolle taak uit te kunnen voeren (bv. gebiedende wijs binnen een schrijf- of spreektaak waarin leerlingen een instructie schrijven) ... richt de aandacht van leerlingen op die taalvormen die nodig zijn om een bepaalde lees- of luistertekst te begrijpen (bv. trappen van vergelijking en specifieke woordenschat wanneer in de leestekst of het luisterfragment landen en/of personen met elkaar vergeleken worden, vraagt hoe bepaalde structuren of functionele uitdrukkingen in thuishalen werken ter vergelijking)
	6.2 ... richt de aandacht van leerlingen op <i>ongeplande wijze</i> op vormaspecten van taal (bv. grammatica, woordenschat, uitspraak) binnen een betekenisvolle, communicatieve context (<i>ongeplande focus on form</i>)	1 2 3 4 n.v.t.	... geeft op passende momenten feedback op correctheid en/of uitspraak (bv. door middel van herhaling van een uiting in adequate vorm/recast), wanneer deze het slagen van de communicatie in de weg staan ... geeft ongepland uitleg over een taalvorm, bv. in reactie op een vraag van een leerling, gebruikt contrasterende en/of vergelijkbare voorbeelden van structuren en functionele uitdrukkingen of chunks uit verschillende talen en laat leerlingen daarop reflecteren

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten

Indicator: De docent ...		Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): <i>De docent ...</i>
7. Mate van integratie	7.1 ... expliciteert de samenhang tussen verschillende vaardigheden voor het bereiken van communicatieve leerdoelen	1 2 3 4 n.v.t.	... benoemt dat verschillende vaardigheden nodig zijn om een communicatief doel te bereiken ... koppelt communicatieve leerdoelen van de receptieve vaardigheden aan die van de productieve vaardigheden, bv. lezen van een brief als voorbereiding op schrijven van een brief ... legt uit dat het maken van een mindmap/woordveld bedoeld is als voorbereiding op een spreekopdracht (translanguaging kan worden ingezet om voorbereiding te ondersteunen)
	7.2 ... laat verschillende vaardigheden op een <i>geïntegreerde wijze</i> aan bod komen in de les	1 2 3 4 n.v.t.	... laat leerlingen eerst individueel een tekst lezen, om ze vervolgens in interactie met elkaar de hoofdlijnen uit de tekst te laten identificeren en ze uiteindelijk (individueel of samen) een samenvatting te laten schrijven ... laat leerlingen eerst schriftelijk argumenten formuleren die ze vervolgens kunnen gebruiken in een mondelinge activiteit ... laat leerlingen een gesprek voeren naar aanleiding van een luisteractiviteit

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten.

Indicator: De leerlingen ...		Score	Voorbeelden van goede praktijk (geen afvinklijst!): <i>De leerlingen ...</i>
8. Betrokkenheid leerlingen	8.1 ... zijn betrokken bij de les	1 2 3 4 n.v.t.	... doen actief mee met de communicatieve activiteiten
	8.2 ... tonen zich gemotiveerd	1 2 3 4 n.v.t.	... luisteren naar de docent en naar elkaar, stellen de docent en elkaar vragen, etc.
	8.3 ... zijn actief op leren gericht	1 2 3 4 n.v.t.	... vragen om hulp van de docent en/of elkaar als ze iets niet begrijpen of niet weten hoe ze iets moeten uitdrukken in de doeltaal

Geef hier een concrete beschrijving van de geobserveerde instructie en leeractiviteiten.